Kosteikot tutuiksi

Hydrologia-LIFE hanke

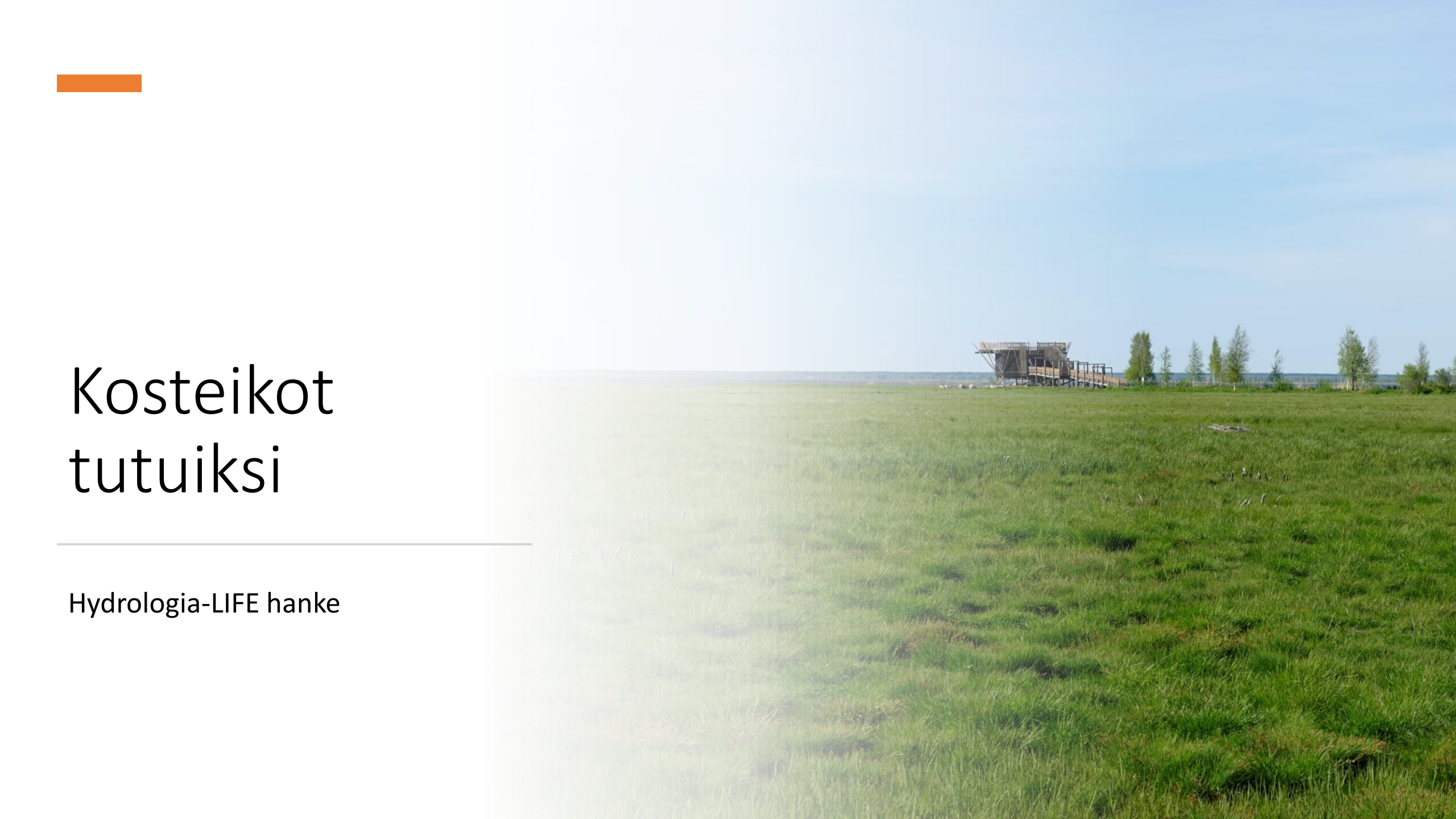

Mitä kosteikot ovat?

Kosteikko on yleisnimitys alueesta, jossa kuiva maa vaihettuu avovedeksi. Kosteikkoja ovat:

- Märät ja vettyneet maa-alueet
- Suot
- Matalat järvet, lammet
- Merialueet ja niiden rannat
- Lähteet
- Virtavedet
- Tulvametsät

Miksi kosteikot ovat tärkeitä?

Kosteikot ovat monimuotoisuuden keskittymiä

- Monipuolisia elinympäristöjä kuivanmaan laikuista pysyvästi vettyneisiin elinympäristöihin → sekä kuivan maan, että vesistöjen lajeja
- Eliölajien määrä kosteikolla on isompi kuin kuivalla maalla tai vedessä.
- Monet eläimet ovat riippuvaisia kosteikkojen tarjoamasta ravinnosta ja pesimäpaikoista
- Kosteikkojen läpi virratessaan vesi puhdistuu → pidättää jopa yli puolet sinne kulkeutuvasta ravinnekuormasta

Mikä uhkaa kosteikkoja?

- Ojitus
- Rakentaminen
- Saastuminen
- Rehevöityminen
- Ilmastonmuutos

Mitä tilanteelle voidaan tehdä?

- Suojelu
- Ennallistaminen
- Kosteikkojen kestävä käyttö

Lähdetään kosteikkoretkelle

Lyhyt kosteikkoretki-video https://youtu.be/OUR06MSvdhI

Tarvikkeet: Matala vati, näyteastioita, siivilä tai haavi, pinsetit, suurennuslasi tai luuppi, tunnistusopas.

Mikä tahansa kosteikko käy, jossa on vettä ympäri vuoden. Esim. lähipuro, puiston lampi, metsäoja jne.

Lopuksi löydetyt hyönteiset päästetään takaisin veteen elävinä.

Kosteikko MOK opettajan materiaali – Elintärkeät ja monimuotoiset kosteikot tutuiksi

- Löytyy MAPPA.fi:stä, etusivun hakukenttään sana ”kosteikko”
- Suora linkki: https://julkaisut.metsa.fi/julkaisut/show/2511
- Materiaali sisältää perustietoa kosteikoista sekä linkkejä ja vinkkejä kuinka kosteikkotietoutta voi jakaa vaikkapa äidinkielen tai matematiikan opiskelussa

Tutkitaan vesistöjä- työpaja

Tehtävässä tarvittavat linkit ja aineistot löytyvät KOSTEIKKO-MOK opettajan materiaalista.

- Maanmittauslaitoksen kartta-aineistot: https://asiointi.maanmittauslaitos.fi/karttapaikka/
- Järvi-wiki: www.jarviwiki.fi
- Vesikartta: https://paikkatieto.ymparisto.fi/vesikarttaviewers
- Valuma-alueen rajaus: https://paikkatieto.ymparisto.fi/value

Tehtävänanto

1. Mene järvi-wiki-sivustolle, ja etsi itsellesi tuttu vesistö.

Mitä tietoja löydät? Kirjaa ylös 3-5 mielestäsi tärkeintä tietoa.

2. Mene vesikartta-palveluun ja etsi sieltä oma vesistösi. Klikkaa vesistöäsi, ja valitse ”Näytä yksityiskohtaiset tiedot”

Etsi seuraavat tiedot: Pintavesityyppi, fyysinen muuttuneisuus ja ekologinen tila.

3. Selvitetään oman vesistön valuma-alue: paikkatieto.ymparisto.fi/value

Klikkaa ylävalikosta ”valitse kartalta” ja klikkaa omaa vesistöä. Valuma-alueen määrittämisessä menee hetki, odota kärsivällisesti. Kun on valmista, palvelu ilmoittaa valuma-alueen pinta-alan. Kirjoita pinta-ala ylös.

Sitten palvelu kysyy ”Haluatko laskea valuma-alueelle maankäyttötilaston?”, paina KYLLÄ. Mikä maankäyttömuoto on yleisin valuma-alueellasi?

Tehtävänanto - jatkuu

Kerää löytämäsi tiedot ja kuvat word-tiedostoon, jotka voit esitellä muille.

Voit käyttää hyväksi kuvakaappaustyökalua ja ottaa sillä vesistöstäsi kuvia.

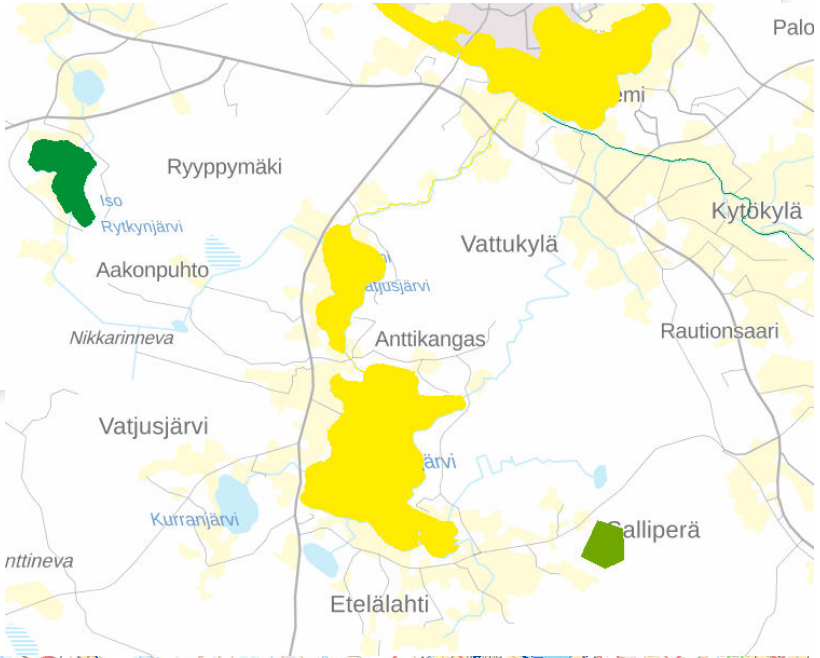

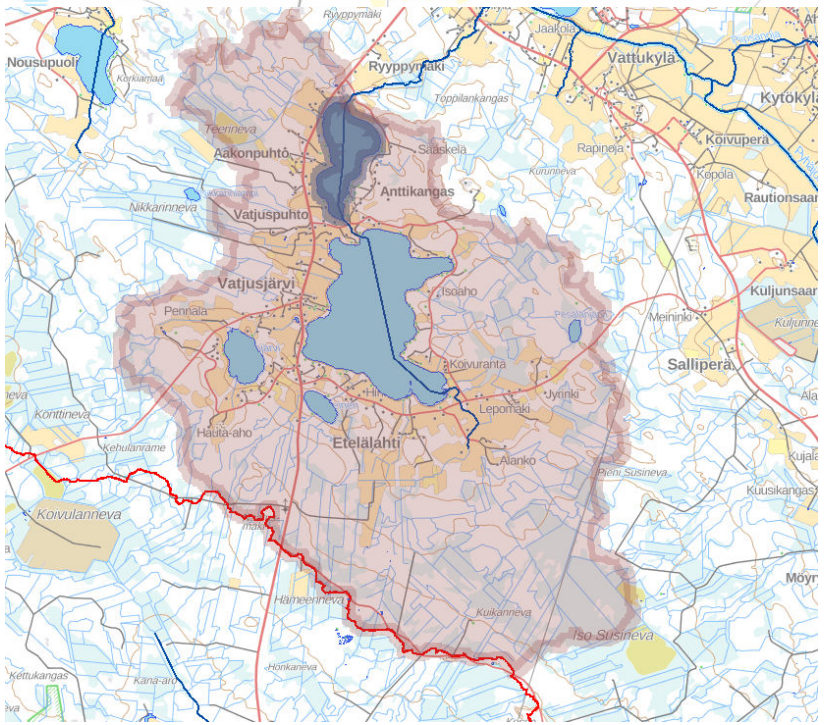

Hyödyllisiä ja hauskoja linkkejä

- Kosteikkopeli.jyu.fi
  - Pelasta ympäristö ja eläinlajit, jokaisella teolla on merkitys!
  - Ohjevideo https://youtu.be/Ra9_P1Ekk7o
- Kahoot – kahoot.com/kahoot.it tai Kahoot-sovellus
  - Hakusanalla ”Kosteikkokeskus” löydät valmiita kosteikkoaiheisia Kahoot-visoja
  - Suora linkki: https://create.kahoot.it/profiles/398fb78f-0d97-46fe-8641-08b48a470607
- Liminganlahden luontokeskus – Youtube kanava
  - https://www.youtube.com/channel/UCGklsXaU1AW2Fbo_TUenQ9w
  - Lintu- ja luontoaiheisia videoita

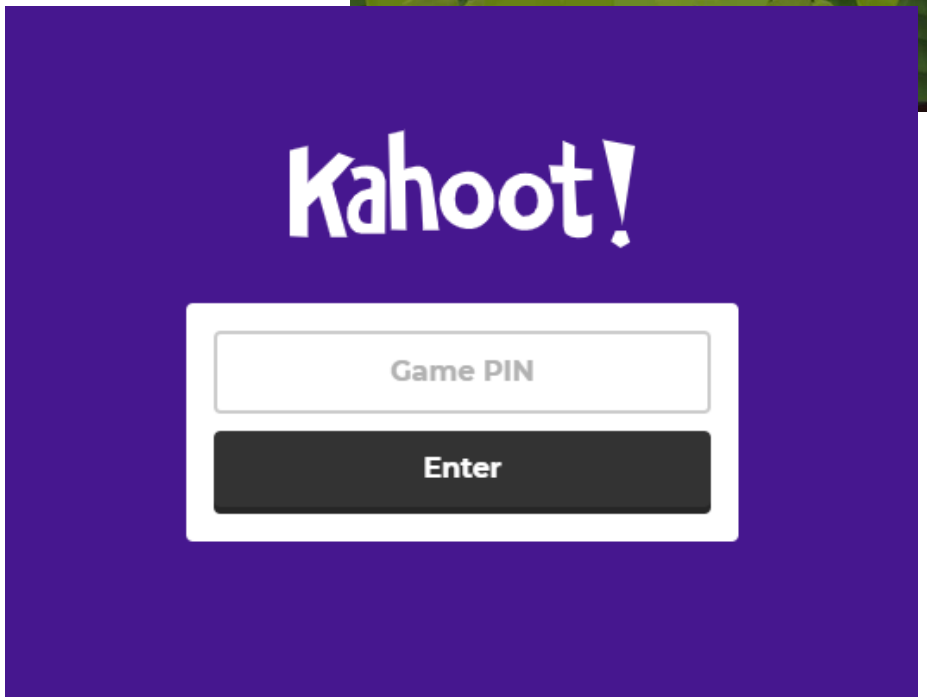

Hyödyllisiä ja hauskoja linkkejä

- Liminganlahden luontokeskus https://www.luontoon.fi/liminganlahdenluontokeskus
  - Maksuttomat näyttelyt
  - Koululaisille maksuttomat opastukset, varaukset etukäteen https://www.luontoon.fi/liminganlahdenluontokeskus/ryhmaopastukset
  - Avoinna vuoden ympäri